

Да живее 33-та годишнина на великата октомврийска социалистическа революция

Великата октомврийска социалистическа революция — велик прелом в историята на човечеството

Днес народите на великия Съветски съюз и трудящите се от целия свят, най-тържествено празнуват 33-та годишнина на Великата Октомврийска социалистическа революция.

Преди 33 години, в студените октомврийски дни на 1917 год., народите на парска Русия под ръководството на великия Ленин и Сталин, за пръв път в историята на човечеството, разгромявайки царското самодържание, разкъсали веригите на капиталистическото робство и открили пътя към новата социалистическа ера. Това бе всемирно-историческа победа, нямаща равна на себе си в борбата на трудешето се човечество против гнета на робството и безправиято.

В резултат на тази победа на една шеста част от нашата планета бе създадена първата в света социалистическа държава. Се изграден новият обществен строй — съветския строй, непознат в себе си наличието на експлоатацията на човек от човека. През тези три десетилетия — съветската страна от страна изостанала в икономическо отношение, се превърна в могъща индустриално-колхозна държава, държава на най-напредничавата наука и култура.

Социалистическия строй, роден от Октомврийската революция даде на съветския народ могъща и непобедима армия. Под непрестанните грижи на Болшевишката партия и ръководство на др. Сталин, израстнаха и укрепиха въоръжените сили на социалистическата държава — работническо-селската червена армия и флот. Превръщането на страната в индустриална, с развита тежка индустрия и едро социалистическо колхозно стопанство, разрешиха въпроса за превъоръжаването на съветската армия и флот със съвременна най-модерна техника. Това несравнимо много увеличи отбранителната мощ на Съветската страна, превърна нейните въоръжени сили в могъща опора за запазване независимостта и свободата на съветските народи.

Във Великата Отечествена война най-ярко се проявиха здравината и жизнеспособността на съветския социалистически строй. Най-убедително доказателство за това е, че докато икономиката на врага в хода на войната започна да се разпада, то съветската икономика именно тогава прояви своите потенциални възможности да задоволи всички появили се нужди на фронта. В течение само на последните три години на войната съветската военна промишленост произвеждаше годишно над 30,000 танка и бронемашини; над 40,000 самолета; над 120,000 оръдия; над 450,000 леки и тежки картечници; над 100,000 минохвъргачки и т. н. Съветското оръжие по качество не само, че не отстъпваше на това на немците, но и далеч го превъзхождаше. Червената армия и флот под гениалното пълководчество на др. Сталин, превърна тази техника в непобедима сила, разгромявайки и унищожавайки най-злия враг на човечеството — хитлеристкият фашизъм и с това спасиха човечеството от най-черно робство.

Победата на Съветските народи и армия помогна на славянските и други народи да се освободят от игото на хитлеризма, да поемат в свои ръце собственото си бъдеще и под ръководството на комунистическите партии да сложат началото на социалистическото строителство в собствените си страни. Благодарение само на Червената армия-освободителка, нашият народ можа

да срие фашисткото иго и установи народна власт в страната. Със братската подкрепа на Съветските народи, с неговата безкористна помощ, ние можахме да запазим националната ни независимост и се заемер с построяването на социализма в нашата Родина. Всички успехи на кой и да е участък от нашия икономически и обществен-политически живот, биха били немислими без безкористната и братска помощ на Съветския съюз и нашият най-голям учител и покровител, нашият вожд и учител — ГЕНЕРАЛИСИМУС СТАЛИН. Ето защо, от жизнено значение за нашия народ е дружбата му със Съветските народи. „Дружбата на българския народ със Съветските народи е тъй жизнено необходима, както слънцето и въздухът за всяко живо същество“, казваше безсмъртния наш вожд и учител другаря Георги Димитров.

Отпразнуването на 33-тата годишнина на Великата социалистическа революция придобива още по-голямо значение сега, когато англо-американските империалисти разпалват пожара на една нова световна война, насочена срещу Съветския съюз и народно-демократическите страни. Империалистите чувствуват, че по-нататъшното укрепване на икономическата и военна мощ на Съветския съюз и народно-демократическите страни е решаващ залог за утвърждаването на мира и им създава непреодолими трудности в осъществяване на техните агресивни планове. Затова те обявиха разбойническа война на корейския народ и правят всичко възможно да прехвърлят пожара на войната и другаде. Ето защо, тазгодишното чествуване на 33-тата годишнина на Великата социалистическа революция, се провежда под знака на засилващата се борба на демократическите и свободолюбиви народи, възглавявани от Съветския съюз, за мир против англо-американските подпалвачи на война.

Наред с народите на Великия Съветски съюз и народите на народно-демократическите страни посрещат 33-тата годишнина на Октомврийската социалистическа революция с нови достижения в своето икономическо строителство, с пълна вяра в успеха на борбата им за опазване на мира.

Нашата войска и военно-морски флот, заедно със своите освободители — Червената армия и флот, посрещат 33-тата годишнина на Великата Октомврийска социалистическа революция с още по-големи успехи в своята бойна и морално-политическа подготовка, в уменията си да владеят до майсторство повереното им оръжие, в засилване на своята революционна бдителност за опазване на социалистическата ни Родина от посегателствата на англо-американските империалисти и тяхните сателити — титовските бандити, гръцките монархо-фашисти и турските реакционери.

В деня на 33-тата годишнина на Великата Октомврийска Социалистическа революция ние отправяме към нашите по-старши другари — Съветските червеноармейци и краснофлотци, нашите братски приветствия и уверения, че за нас по-скъпа от братската дружба със Съветските народи и неговата армия-освободителка няма, че ние сме готови на дяло да проявим нашата преданност към любимата ни Родина и нашият общ вожд и учител — ВЕЛИКИЯТ СТАЛИН.

Влиянието на октомврийската революция върху революционното движение у нас

Работниците и селяните в България, войниците на фронта и особено партията на тесните социалисти горещо приветствуваха победата на Великата октомврийска социалистическа революция в Русия. В победата на руския пролетариат, на руските работници и селяни, те виждаха своята победа.

Партията на тесните социалисти проведе широка разяснителна и агитационна дейност в страната, сред работниците и на фронта, разпространяваше позиви и хвърчащи листовци, популяризираше сред трудящите се работническо-селски и войнишки маси идеите на Октомврийската революция. Особено много са се проявили депутатите-тесни социалисти Г. Кирков, Г. Димитров, В. Мулетаров, К. Ципоранов и др. В позива към „работниците и дребните стопани в градовете и села“ Партията очерта непосредствените задачи, които си поставя, в връзка с Октомврийската социалистическа революция, и призова масите „да следват пътя на своите руски братя“, т. е. пътя на революцията.

В големите градове ка-

то София, Пловдив, Сливен, Дупница, Казанлък, Плевен, Стара Загора и др. станаха организирани от Партията големи протестни манифестации против грабителската война, против спекулацията и търговията, за „хляб и мир“. Селяните не даваха повече храни на реквизиционните комисии, гонеха ги от селата. Правителството веднага трябваше да праща въоръжени военни изземвателни команди да събират храни.

Това настроение в тила се пренесе и на фронта. Ехото на октомврийската революция достигна до нашите войници. Не само на румънския фронт, но и на южния фронт, в Македония и чак до Албания. Настроението против войната и за мир обхваща широките войнишки маси.

В някои войсковы части по примера на войнишките съвети в руската армия бяха създадени и „войнишки комитети“. Тези „войнишки комитети“, които се състояха главно от тесни социалисти, бяха организатори на бунтовете и неподчинението на фронта.

Владайското въстание беше неизбежен резултат от поражението на България в първата световна война. То беше до голяма степен резултат на революционизиращото влияние на Великата октомврийска социалистическа революция, а също — на многогодишната, упорита и героична борба на партията на тесните социалисти.

Червенознаменният крайцер „Аврора“ изигра забележителна роля в Октомврийската социалистическа революция. Славните моряци аврорци оправдаха високото доверие на болшевишката партия в борбата за победа на съветската власт.

В тези незабравими дни, по указание на партийния център на Военно-революционния комитет — Яков Михайлович Свердлов подписа мандат за назначаване председателя на корабния комитет на крайцера, минния машинист А. В. Белишев за комисар на „Аврора“.

По това време Военно-революционния комитет заповеда на комисаря да не изпълнява никакви заповеди на временното правителство на Керенски, което се опитваше да отстрани крайцера от Петроград. Тогава моряците от „Аврора“ предадоха посредством радиостанцията на своя кораб апела на Военно-революционния комитет, да не се допускат в Петроград войсковы части, извикани от временното правителство за потушаване революцията и арестуването на делегатите на II конгрес на съветите, откритването на който бе определено на 26 октомври.

Първите катери, спуснати от „Аврора“, въоръжени с картечници, стояха на нощна стража, охранявайки Смолни откъм Невата.

Вечерта на 24 октомври, в своята трета заповед до комисаря на „Аврора“, Военно-революционният комитет заповеда с всички средства да се възстанови движението по Николаевския мост на Невата, разглобен от юнкерите по нареждането на временното правителство. В полунощ моряците направиха измервания на фарватера на реката, а в 3:30 часа крайцерът влезе в Невата и пушна котва до Николаев-

ския мост. Юнкерите избягаха, мостът бе осветен от прожекторите на „Аврора“, движението по него възстановено, а оръдията на кораба насочени към Зимния дворец, където се укриваше временното правителство на Керенски. В 7:45 ч., на брега, за разузнаване в района на двореца и центъра на града, бяха изпратени два отряда аврорци под командването на машиниста Бабин и машинния корабник Фотев, в 12:20 ч. трети и четвърти отряд под командването на моряка Шевченко и машиниста Краснов, в 19 ч. бе отправен и пети отряд под командването на машиниста Неволин. В същото време на кораба, кой-

то стоеше на Невата, се състоя съвещание, с председател на Военно-революционния комитет, който обяви, че крайцерът „Аврора“ е назначен за старши на рева и че всички действия на корабите ще се извършват по светлинните сигнали на „Аврора“. Незабавно след съвещанието 50 аврорци бяха изпратени в Смолни за охрана II всеруски конгрес.

Решителният момент настъпи в 21:40 ч., когато комисарят на „Аврора“, гр. Белишев, изпълнявайки указанията на Военно-революционния комитет, в присъствието на членовете на корабния комитет, заповеда на оръдейния командир Ем. докий Огнев да даде условния изстрел от 6-дюймовото носово оръдие по Зимния дворец. Изстрелът бе сигнал за започване шурма на двореца от революционните отряди на червеноармейците, моряците и войниците. След полунощ Зимния дворец се предаде, а министрите на временното правителство бяха арестувани и под конвою на отряда аврорци, командувач от машиниста Бабин изпратени в Петропавловската крепост.

Залпът на „Аврора“

Анатолий Железняков принадлежи към героичното племе на революционните моряци. В 1915 год. той бил моряк на Балтийския линейен кораб „Республика“. По време на юлските демонстрации — 1917 г. Железняков бил арестуван от правителството на Керенски и осъден на 14 годишна каторжна работа.

Волният моряк, обаче, избягва от затвора и в октомври 1917 г. взема участие в шурма срещу зимния дворец. В началото на гражданската война, той отишъл да се сражава с белогвардейските банди на Корнилов. През 1918 г. Железняков командвал Дунавския отряд моряци, воювал с Каледин, след това станал командир на Еланския полк от прославената дивизия на Кивкидзе. Железняков с помощта на своите другари моряци нападнал и превзел един белогвардейски брониран влак, подбрал екипаж и станал негов командир.

Бронираният влак бил отправен към станцията Верховце, в момента когато

там отстъпвали черзени части и им дал подкрепа. Моряците се сражавали така самоотвержено, че въодушевили всички останали бойци, които преминали отново в настъпление в този район.

Бронираният влак бил на ремонт, когато в един съседен участък белите здраво притиснали червеноармейците. Железняковци веднага пристигнали и на станцията Запороже се завъзал ожесточен бой. Умело замаскирана вражеска батарея обстрелвала червените части, нанасяйки им големи загуби.

— Трябва да унищожим белогвардейската батарея — казал Железняков на своите другари. — Кой ще дойде с мен?

Моряците до един пристъпили напред, но Железняков избрал само трима. На другата сутрин патраулът се върнал — батареята била унищожена. Славата

на Железняков се разпространила по целия фронт. Белогвардейското командване отредило 400,000 рубли за главата му.

На 26 юли 1919 г. белите банди отрязали пътя на железняковци в станцията Мърховцево. Броневлака започнал яростно да си пробива път в обкръжението. Моряците завзели станцията, залозили пленници, боеприпаси и освободили група червеноармейци. Въз време на пробива Железняков паднал, смъртно ранен и последните му думи били: **Не предавайте броневлака другари!**

Николай Мъркин е друг балтийски моряк, прославен в боевете с белогвардейците и интервентите. Мъркин бил изпратен от Ц. К. на болшевишката партия в Нижни-Новгород за да организира Волжската флотилия. С болшевишката енергия се заел за това дело. Той избрал подходящи кораби,

въоръжил ги и организи-рал екипажите. Мъркин лично ръководел отговорите операции. За три месеца борба с белогвардейците, флотилията под командването на Мъркин, участвувала в тридесет сражения.

Превземането на Казан започнало с десант от моряците. На 10 септември 1918 г. Казан бил превзет от красноармейците и моряците от Волжската флотилия. Корабите на белогвардейците избягали в река Кама. За умели и храбри действия при превземането на Казан, Флагманския кораб на Мъркин — „Ваня Комунист“ — бил награден с ордена „Червено знаме“.

На 1 октомври 1918 год. „Ваня Комунист“ се отправил за действия срещу белите към село Пячи Бор. Наближавайки селото, Мъркин открил огън по неприятелските кораби. В това време вражески снаряд по-

пада в кърмата на „Ваня Комунист“ и предизвикал пожар. От втора попадени кораб изгубил ход. Белите зарадвани, се втурнали да заложат кораба и екипажа. Моряците от „Ваня Комунист“ въпреки усиливащия се пожар стреляли с всички картечници по приближаващите кораби на белогвардейците. Кораба горел, но не се предвъл. В решителната минута Мъркин заповядал:

— **Спасявайте се другари!** Обгорелите и изранените моряци се хвърлили във водата.

За да не попадне корабът в ръцете на врага, Мъркин изризал беззапасите и загинал с кораба.

Такива моряци — героите Железняков и Мъркин — азrastнаха в годините на гражданската война. Смелост, безстрашие, преданост към делото и народа — това са присъщите качества на руските моряци, предавани от поколение на поколение.

Превод от руски

МОРСКИ ОРЛИ

ПЕСЕН ЗА КЛЕТВАТА

Ний помним ден — печален, неприветен. . .
Като слъзи валише светъл снег.
Във теб, страна, сама под снеговите,
загина най-прекрасният човек.

В степта бучеше снежна буря с ярост.
Растяха преспи! Всичко мраз скова!
Прощавайки се с гения, с другаря,
изрече Сталин, клетвени слова.

Видяхме ний — свидетелите живи,
как тая клетва вярна е до днес.
Как станаха действителност красива
слова, произнесени със чест.

Живот цъфти в поля, заводи, мини,
като градина пълна със лъчи,
И ден и нощ за своята родина
на пост, на стража будно бдят бойци.

Страната към победа води Сталин.
Във Сталин е народът ни сплотен.
И ний сме като него клетва дали,
във него ний сме Ленин познали.
Във Сталина е Ленин възлетен!

Джамбул Джабаев

„Нашата пролетарска революция е един-
ствената революция в света, на която се падна
да покаже на народа не само своите полити-
чески, но и своите материални резултати“.

И. В. СТАЛИН

Непрекъснато расте материалното благосъстояние на
трудящите се в СССР.

НАРОДЕН ДОХОД

Към края на първата петилетка народният доход на СССР се увеличи в сравнение с 1928 г. с 83 на сто. През годините на втората петилетка той се увеличи 2.1 пъти. През 1940 год. увеличението в сравнение с 1913 год. бе повече 6 пъти, докато дори в най-големите капиталистически страни средният годишен прирост на народния доход не е повече от 3—8 процента.

В революционна Русия трудещите се маси, които съставляваха 34.1 на сто от населението на страната, получиха едва 25 на сто от народния доход, а на експлоататорските класи, съставляващи 15.9 на сто от населението, се паднаше 75 на сто от народния доход. В САЩ и Англия на трудещите се, които са подавяващо мнозинство от населението, в навечерието на втората световна война се паднаше по-малко от 40 на сто от народния доход.

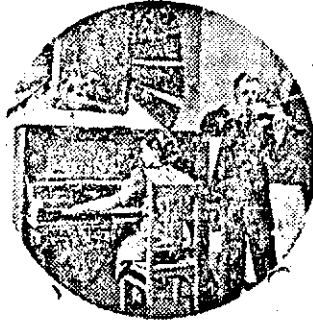
В СССР разпределението на народния доход става в интерес на систематическото повишаване материалното благосъстояние и културата на народите в страната и за разширяване социалистическото производство.

ТРУДОВИ УСЛОВИЯ

За мероприятията по подобряване условията на труда през първата петилетка са изразходвани 460 милиона рубли, през втората петилетка — повече от 503 милиона през трите години на третата петилетка — 1 милиард и 354 милиона рубли. По непълни данни за 1943—45 г. за същите цели са изразходвани около 1 милиард и 194 милиона рубли. Крупните разходи на съветската държава за техниката на безопасността и различните санитарно-хигиенични мероприятия облекчават труда и доведат до значително намаляване на заболяванията и нараняванията.

РАЗХОДИ ЗА СОЦИАЛНО-КУЛТУРНИ МЕРОПРИЯТИЯ

Разходите за социално-културни мероприятия в СССР растат непрекъснато. На глава от населението тези разходи през 1932 г. са били 61.73 рубли, а през 1937 г. — 234.74 рубли, т. е. пораснали са повече от 4 пъти. Фондовете, определени за културно-битово обслужване на трудещите се през 1932 г., са били 8 милиарда и 300 милиона рубли, а през 1940 г. са се увеличили 5 пъти и са до-

стигнали 41 милиарда и 400 милиона, т. е. четвърт от годишния фонд на заплатите.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ТРУДЯЩИТЕ СЕ

В СССР хората на труда се ползват безплатно от всички видове медицинска помощ. Безплатните лечебни и профилактични посещения на лекарите и средния медицински персонал в домовете се изчислява всяка година средно на 30 милиона. За болнично строителство и обзавеждане през годините на съветската власт са изразходвани повече от 3 милиарда рубли.

През 1913 г. в Русия е имало 142 хиляди болнични легла. През 1940 г. в СССР те са 661.400 легла. Броят на амбулаторно-поликлиническите учреждения в градовете пораста от 1,230 на 13,451, а на селските лечебни участъци от 4,367 през 1913 г. на 13,512 през 1941 г. Особено голямо е това увеличение в националните

республики, които в царска Русия са били почти лишени от медицинска помощ. Болничната мрежа на Таджикската ССР е пораснала 75.4 пъти, в Туркменската

ССР — 26, в Армения ССР — 25.5, в Узбекската ССР — 16.7, в Казахската ССР — 11.9, в Азербайджанската ССР — 10.3 пъти. Броят на лекарите в страната се е увеличил почти 7 пъти — от 19,785 през 1913 г. на 130 хиляди през 1941 год. Броят на средните медицински работници е пораснал повече от 12 пъти — от 37 хиляди на 470 хиляди. В съветските болници работят около 5,000 професори, доценти, асистенти и др. научни работници. Резки изменения станаха в увеличаване броя на лекарите на територията на съюзните републики.

ЗАЩИТА НА МАЙЧИНСВОТО И ДЕТЕСТВОТО

Лекарската помощ при раждане преди революцията в градовете беше малка, а на село ни-

щожна. В СССР броят на леглата в градските родилни домове пораста от 5,193 през 1913 г. на 75,615 през 1941 год., а в селата от 1,632 на 66,261. При съветската власт бе създадена голяма мрежа от детски и женски консултации. През 1913 година имаше 9 детски и женски консултации в градовете, а в селата нито една. През 1941 год. имаше 3,499 детски и женски консултации в градовете и 2,304 в селата. Рязко порастна и мрежата от детски ясли. През 1913 год. в градовете имаше всичко 550 места в яслете, а в селата ясли нямаше. През 1941 год. в градските ясли имаше 554,447 места, а в селските — 299,598. Освен това в селата се организират и сезонни колхозни ясли. През 1941 год. бяха организирани такива ясли с 4,045 600 места. През 1947 г. само в Орехово-Зуевския район имаше 1,840 легла в яслете, т. е. три пъти повече, отколкото през 1913 г. в цяла царска Русия.

Тях ги възпита за подвиг съветската власт!

Герой на Съветския съюз МАНШУК МАМЕТОВА

Комсомолката Маншук Маметова, с твърдост тръгна по тежкия път на войната.

Съветските поделения разкъсва отбраната на противника и се гвърляха напред. В първите редове на настъпващите беше комсомолката Маметова със своя „Максим“.

Няколко пъти германците се гвърляха в контра-атаки и всеки път дъжд от картечен огън ги гвърляше на земята. Германските минохвъргачки ма-

таха цяла буря от огън върху позицията на Маншук. Взривната вълна събори картечницата и парче от мина удари Маншук в главата. Замъглиха се пламенните очи, по лицето потече топла кръв и отслабналото тяло на Маншук се смъкна върху изгорелата от мина трева.

Германците пак се гвърляха в контра-атака. Като се свести картечарката видя пред себе си зелени униформи и тогава пак удариха разярените серии на „Максим“. Като трева под остра коса легнаха първите вериги на противника от огъня на безстрашната девойка. Останалите се оттеглиха. Маншук събра последните си сили и промени позицията. Кръвта ѝ изтичаше, а тя продължаваше да се сражава.

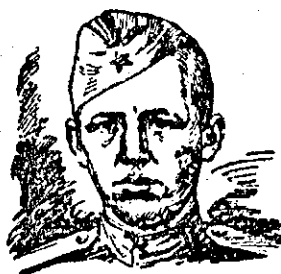
След боя намериха Маншук мъртва. Тя бе наградена посмъртно със златната звезда, като герой на Съветския съюз.

Герой на Съветския съюз АЛЕКСАНДЪР МАТРОСОВ

— Ти сега ще млъкнеш, — шепнеше Матросов, без да сваля очи от дзота. — Аз сега ще ти запу-

ша гърлото завиная.

Той беше вече съвсем близо до дзота. Повдигнат на коляно, той

хвърли една граната, после втора. Гърмежите разтърсваха дзота, обаче картечницата не млъкна. Матросов повдигна автомат и внимателно се прицели. Куршумът влезе в амбразура, чу се глух гърмеж и картечницата замлъкна.

Радостна въздишка се изтръгна от гърдите на Матросов. Той чуваше как край гората се разнесе „ура“. Това значеше, че хората се вдигнаха в дългоочакваната ата-

ка. Но изведнъж, млъкналата противникова картечница оживя и нов поток от експлозивни куршуми се устреми към гората.

Какво можеше да стори Матросов? Той нямаше вече гранати, патрони също! Но има едно велико чувство в човека — верност. Матросов се надигна, с широко разтворени ръце се хвърли върху амбразурата на дзота и я закри със своите гърди.

Десетки куршуми пронизаха неговото тяло, но картечницата млъкна, задавена в кръвта на героя.

Герой на Съветския съюз А. М. МАГАМЛИК

В разгара на боя Магамлик каза на другарите си:

—Тук е нашата земя! Няма да позволим на немците да я сквернят! Дръжте се здраво, другари! Храбрият сержант беше ранен, кръвта му изтичаше, но той продължаваше да се сражава и да управлява боя на отделието си. Те трябваше да устоят и да не пропуснат немците.

Едната му ръка безжизнено увисна, разбита от парче снаряд, но той продължаваше да се бие,

като действуваше здравата ръка. Поразен от твърдостта на съветските бойци и уплашени от загубите, немците се побъркаха. Използвайки кратката пауза, Магамлик извади комсомолският си билет и с кръв написа върху него думите, които влязоха в историята: „Няма да отстъпя нито крачка назад. Кълна се в кръвта си“

Крушум прониза гърдите му и той падна, но с последните усилия на отлитания живот все още се стремеше към оръжието.

Бунтове в чуждестранните флоти през годините на интервенцията

„Трябва да помним, че наближава велика масова борба. Това ще бъде въоръжено въстание. Масите са длъжни да знаят, че тръгват на въоръжена, кървава и отчаяна борба. Презрението към смъртта трябва да ги обхване и да обезпечи победата... Партията на съзнателния пролетариат е длъжен да изпълни своя дълг в тази велика борба...“

Така писа Ленин в навечерието на Великата Октомврийска социалистическа революция. Наскоро след това, революционните работници и селяни от буржоазно капиталистическите страни посрещнаха с радост и съчувствие избухването на Октомврийската революция. Най-съзнателните моряци и войници от империалистическите армии, без страх от кървавите мерки на буржоазията, не рядко, по време на революцията и на интервенцията срещу нея, смело издигнаха червеното знаме на бунта. Ето няколко примера за огромното влияние на Великия октомври, всред чуждестранните флоти.

През юни 1919 год. екипажите на една ескадра английски военни кораби, стоящи в Ревел и Либава отказаха да настъпят против младата Съветска република и поискаха незабавно връщане в Англия. През есента на същата година моряците от корабите, намиращи се в Инвенгортон, Единбург и Деванпорт отказаха да изпълнят заповедта да навлезат в Балтийско море.

Незабравимо ще остане знаменитото историческо въстание на корабите от френския флот, през април 1919 год., в Черно море. Въстанието започна на миноносца „Протей“. Под ръководството на Андре Марти (по късно член на Ц. К. на френската компартия) е било предвидено да се арестуват всички офицери, които се противопоставят и завладения миноносец да се отправи към Севастополското пристанище, за по-нататъшното организиране и разрастване на въстанието.

Въстанието е било провалено от предател, но вестта за заговора организиран на „Протей“ и за арестуването на Андре Марти е послужил, като сигнал за революционни

прояви и на другите кораби.

На 19 април 1919 г. слезлите на брега команди от линейните кораби „Франс“, „Жан-Барт“, „Мирабо“, „Дю Шайл“, и „Верньо“ устроили по улиците на Севастопол, съвместно с руските работници, демонстрации с червени знамена и пеене на интернационала. Шестинето е било посрещнато и разгромено от френска пехотна рота, при което 14 френски моряка няколко десетки руски работници са били убити и ранени.

Въстанието обхванало и одеското пристанище, където се намирили линейният кораб „Жулис“, кръстосвачите „Валдек Русо“ и „Ернест Ренан“ и няколко ескадрени миноносци. „Валдек Русо“ имал за задача, със своята артилерия, да обезпечи отстъплението на десантните отреди, съставени от френски пехотни войски. Мерачите решили да не откриват стрелба, като настоявали кораба да се завърне в Франция, но командването отказало. Тогава екипажа вдигнал червено знаме и след два дена кораба напуснал Черно море. По късно някои от моряците били арестувани и дадени под съд за „подстрекателство към заговор и за обявяване против борбата със Съветска Русия“.

Духът на Октомври бе почувствуван и далеч из предели на Черно море. В Средиземно море на флагманския кораб „Прованс“ било издигнато червено знаме. Обслужите на линейните кораби „Прованс“, „Волтер“ и кръстосвача „Гишан“ отстояли своето твърдо решение да не бъдат хвърлени в контра-революционни походи против Съветските републики.

Както преди 33 години, така и днес съзнателните моряци, не ще се поколебят да се вдигнат против империалистическите правителства за мир.

РЕВОЛЮЦИОННА МАТРОСКА ХРОНИКА

24 октомври. Екипажа на крайцера „Аврора“ снабдил с оръжие 2-ри градски район и завладявайки кораба изпратил свои представители във Временния революционен комитет.

Прикомандираните на работа в Балтийския завод матроси и войници не се явили в завода. Всички във връзка с развиващите се събития останали в частите си. По радиостанцията на крайцера „Аврора“ се предавало постановлението на Временния революционен комитет, предлагащо да се спрат всички контра-революционни части опитили се към Петроград.

В 7 часа вечерта ВРК предал на командира на крайцера „Аврора“ с всички разполагаеми средства да съдейства за възстановяването действието по Николаевския мост. Тъй като командира отказал, той бил арестуван. Крайцера бил вкаран в река Нева и матросите бързо вземат моста, прогонват юнкерите.

В 9:45 часа, в шаба на Балтийския флот се явили трима комисари, които поискали веднага да отидат в Петроград миноносците „Забляна“, „Страшный“ и „Меткий“, малко преди това по искане на комитета бил изпратен в Петроград миноносеца „Сансон“. Централния комитет при Балтийския флот изпратил приветствие до II-я конгрес на съветите и декларира, че ще поддържа борбата на съветите с въоръжените сили на флота.

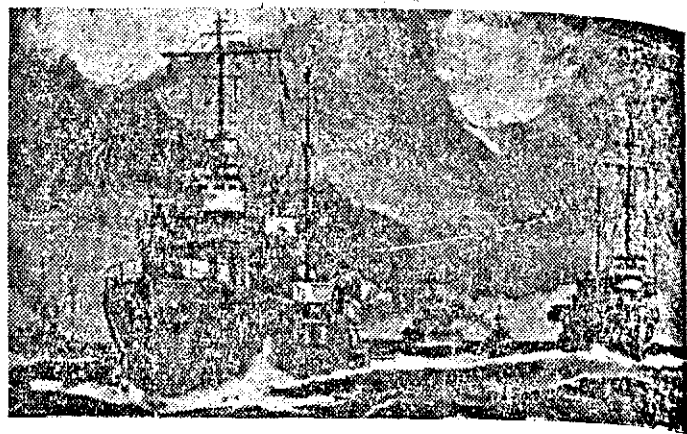
От Порнео до Петроград по цялата Финландска железопътна линия са назначени за военни командири из средата на матросите.

Същия ден от Кронщад отпътувал за Петроград в помощ на революцията минния заградител „Амур“, броненосца „Заря на свободата“ и много други по-малки кораби.

За наблюдение от към морето били поставени на дозор моторни катери. Една рота моряци с две картечници завзели гара Лигово. На радиостанцията на броненосца „Заря на свободата“ било заповядано да държи непрекъсната връзка със Северния фронт и латишките и сибирските полкове, които били на страната на болшевиките. В същия ден временния революционен комитет определил за свои опорни пунктове Петропавловската крепост и крайцера „Аврора“, на които бил изпратен член от ВРК.

В 1:25 часа през нощта моряци от Кесогоския полк завзели главната телеграфопощенска станция.

РАСТЕ МОГЪЩИЯТ СЪВЕТСКИ ФЛОТ

Привет вам, братя краснофлотци

*Ний днес на корабите тежкобронни,
под вашата звезда ще се строим,
и вас, и вас, матроси на Октомври,
за празника, с „ура“, ще поздравим.*

*Ний днес ще си припомним с много гордост
за светлите успехи и мечти,
от оня ден, когато с гръм Аврора,
зората над света, ни възвести.*

*Днес братя, ний ще си припомним дните
на бойна и съвместна служба с вас,
и минните полета, и звездите,
и Дунав, в огньовете и дим пред нас.*

*Там ний громихме подлите фашисти,
в жестоките, далечни боеве,
и скъпа краснофлотска кръв оплиска
цветята, в дунавските брегове.*

*И затова сега, сега, когато
ний празника велик ви честитим,
за нашите звезди, за свободата,
от все сърце, ний вам благодарим.*

*А дружбата калена в боевете,
и подпечатана от пролетта,
завинаги в сърцата ни ще свети
със Ленинска, могъща красота.*

*Желязната ни котва — древен символ
на тих живот в пристанищни води,
отдавна в безкозирките сменихме,
със Сталинските огнени звезди.*

*Когато днес отново враговете,
надвесили над глобуса лица
чертаят пак по нашите полета
зловещи кръстове и колелца,*

*Ний тук, на корабите тежкобронни,
под вимпела развет ще се строим,
и с вас, и с вас матроси на Октомври,
с гърдите си, мира ще защитим.*

П. Лъчев

Сутринта на 25 октомври около 10,000 души кронщадски моряци навлезли в Петроград и заели още същия ден мостове и главните пунктове в града.

От Хелзингфорс, където бе съсредоточен Балтийския флот по получените заповеди за настъпление, дошли в Петроград ескадрените миноносци „Сансон“, „Метки“, „Забияка“ и „Орфей“, а с влакови ешалони, са били отправени незабавно брегови отреди от 4,500 човека. С тези отряди изведнаж е била превзета ж. п. линия Хелзингфорс—Петроград.

Стоящият при Франко-руския завод „Аврора“ напуснал това място и заел позиция на Нева, при Николаевския мост. Тук същият бил направен опит да бъде удържана „Аврора“ от участие във въоръженото въстание. Командирът на кораба заявил, че „поради непознаване фарватера“ на Нева, което е било

Руските моряци в Октомврийската революция

Действията на Балтийския флот. Потушаване на контра-революционната съпротива. Ленин изпраща миноносци да обстрелват Царское село. Победата на петроградските моряци и работници.

явна безмислица, той не може да маневрира с кораба. Но неговото изявление нямало последиствия, тъй като веднага били дадени данни за дълбочините и „Аврора“ заела своето историческо място от което отлично се наблюдавал Зимния дворец.

Сформирането на бреговите отряди имало организиран характер. Командните кадри се съставили предимно от членовете на корабните комитети. Всички части били дисциплинирани и заповедите били изпълнявани безпрекословно.

Вечерта със съединените сили на моряците, войниците и

червогвардейците, при поддръжката от „Аврора“ която дала три халосни вистрела от 6“ оръдия (стрелба с бойни снаряди е била невъзможна, защото е щяла да повреди моста) бил завзет с бой Зимния дворец, в който заседавало Временното правителство. Властта в Петроград била завзета, но борбата не се прекратила.

През нощта на 26 октомври, частите били отново приведени в боева готовност. Пламнало юнкерското въстание, ръководено от контрареволуционни елементи. Б отряда на моряците почнали да постъпват иска-

ния за усиление караули, за охрана, и за разоръжаване на юнкерските училища. Положението се усложнило след завземането на телеграфната станция от юнкерите. Във Владимирското и Павловското юнкерски училища и в Инженерния институт, се създали белогвардейски упорни пунктове. Хотелът „Астория“ и околната местност също били заети от белогвардейците. Едновременно от към Гатчинско и Царское село, Керенски изпратил казашки части, под командването на генерал Краснов.

За борбата против надигналия се в Гатчино противник на

сухопътния фронт, е бил хвърлен почти целия Кронщадски отряд.

За обстрелването на Царское село, по личната заповед на Ленин, нагоре по Нева към село Рибакское отишли миноносците „Победител“, „Забияка“ и „Метки“, дошли от Хелзингфорс крайцер „Олег“ застанал в Морския канал. На изпратения в село Рибакское миноносец „Медки“ офицерите се отказали да вземат участие, както те се изразили в „междоусобността война“, от което моряците не се смутили и сами довели миноносеца до местоназначението.

Ето така през Октомври, засранаха от двете страни на барикадата масите на революционното морячество и отделни групи от настроени против народа офицери. Победата беше спечелена от синовете на трудния народ.